

PIENHANKINTAOHJE

Sodankylä

SISÄLLYS

PIENHANKINTAOHJE	1
1 Pienhankintojen taustaa ja tavoite	3
Taustaa.....	3
Tavoite	3
2 Kaksi tapaa tehdä pienhankinta	4
Suorahankinta.....	4
Tarjouskilpailun järjestäminen	4
Eurorajat pienhankinnan toteutustavan valitsemiseksi	5
3 Pienhankintaprosessin pääpiirteet	6
4 Tarjouskilpailu	6
5 Hankintojen periaatteet	9
6 Cludia pienhankintajärjestelmä	10
7 dokumentit, linkit ja lisätiedot	11
Hankintoihin liittyvät kunnan omat dokumentit.....	11
Yleiset linkit ja dokumentit	11
Sanasto pienhankinnoissa	12
Asiakirjojen kokonaisuus	13

1 PIENHANKINTOJEN TAUSTAA JA TAVOITE

TAUSTAA

Pienhankintoja ovat kansalliset kynnyсарvot alittavat hankinnat:

1. alle 60 000 euroa tavarahankinnat, palveluhankinnat ja suunnittelukilpailut
2. alle 150 000 euroa rakennusurakat
3. alle 400 000 euroa sosiaali- ja terveyspalvelut
4. alle 300 000 euroa muut erityiset palvelut (mm. ruokapalvelut sekä oikeudelliset palvelut)
5. alle 500 000 euroa käyttöoikeussopimukset

Pienhankinnat toteutetaan näiden ohjeiden mukaisesti. Koosta riippumatta hankinnat tehdään aina huolellisesti ja hyvää hankintatapaa noudattaen. Pienhankintoja ei säätele hankintalaki, mutta niitä säätelevät EU:n perustamissopimuksen mukaiset yleiset periaatteet eli tasapuolisuuden, syrjimättömyyden, avoimuuden ja suhteellisuuden periaatteet (kts. kohta 5). Hankintapäätöksiä koskevat valtuudet löytyvät vuosittain päivitettävästä talousarvion täytäntöönpano-ohjeesta.

TAVOITE

Tavoitteena pienhankinnoissa on tarkoituksenmukaisen ja laadukkaan tuotteen tai palvelun saaminen kustannustehokkaaseen hintaan.

Lisäksi kunta rohkaisee turvaamaan PK-yritysten osallistumismahdollisuudet. Paikallisten toimittajien tarjousmahdollisuudet huomioimalla vahvistetaan aluetaloutta, tuetaan työpaikkojen syntymistä kunnan ja maakunnan alueella ja edesautetaan alueen palveluvalikoiman laajenemista.

Pienhankinnat toteutetaan kevyillä ja joustavilla menetelmillä. Tavoitteena on saada luotettava näkemys hankittavan tavaran tai palvelun hintatasosta.

Pienhankinnat voidaan tehdä erilaisin hankintamenettelyin. Hankintamenettelyjä on kuvattu tarkemmin hankintaohjeessa. Pienhankinnoissa tavoitteena on luoda myös uusia hyviä hankintamenettelyjä.

2 KAKSI TAPAA TEHDÄ PIENHANKINTA

SUORAHANKINTA

Suorahankinnassa pienhankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta (alla oleva taulukko kohdat 1 ja 2). Hankinta voidaan toteuttaa suoraan ostamalla jos hankinnan arvo on vähäinen (alle 10 000 euroa) tai tarjouskilpailun kustannukset ohittaisivat kilpailutuksessa saatavan hyödyn.

Suoraa hankintamenettelyä voi harkita, kun

- laatu- ja hintataso ovat tiedossa
- hankittavaa tavaraa ei ole muualta saatavissa tai
- kysymyksessä on lisähankinta

Suorahankinnalla ei tarkoiteta tilauksia, jotka kunta tekee kilpailutettujen sopimusten puitteissa. Tilaukset ovat tällöin jo kilpailutettujen sopimusten täytäntöön panemista.

TARJOUSKILPAILUN JÄRJESTÄMINEN

Määrältään 10 000 euroa suuremmat, mutta kuitenkin alle kansallisten kynnysarvojen jäävät hankinnat toteutetaan tarjouskilpailulla (alla oleva taulukko kohta 3). Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti.

Tarjouskilpailut toteutetaan Cludia pienhankintajärjestelmän kautta. Cludia pienhankintajärjestelmä helpottaa hankintayksikön työtä, tekee koko prosessin hallitummaksi ja yhteneväisemmäksi ja vähentää virheiden mahdollisuutta. Pienhankintajärjestelmässä on paljon hankinnoissa auttavaa ohjeistusta ja sinne voi tallentaa tarjouspyyntömalleja tulevien hankintojen avuksi. Järjestelmä mahdollistaa myös pienhankintojen seuraamisen. Pienhankintajärjestelmän avulla hoituvat myös hankintailmoitukset, joten PK-sektorin tieto avoimista kilpailutuksista lisääntyy. Sähköisen palvelun avulla tarjoaminen on myös toimittajille helpompaa.

EURORAJAT PIENHANKINNAN TOTEUTUSTAVAN VALITSEMISEKSI

1 Suorahankinta	Alle 3 000 tavara- ja palveluhankinnat Suorahankinta tehdään valitulta toimittajalta.
2 Hintatiedustelu	3 000 € – 9 999 € Hintatiedustelu tehdään noin viidelle tarjoajalle esim. sähköpostilla tai nettivertailuna. Hintavertailusta tehdään sisäinen päätös, vertailu tai muistio, joka tallennetaan. Ostosta ei toimiteta päätöstä tai oikaisuohjetta.
3 Sähköinen tarjouskilpailu	10 000 – 60 000 € hankinnat Hankinnat kilpailutetaan Cludia Pienhankinta -järjestelmän kautta. Hankinnasta tehdään hankintapäätös, joka lähetetään tarjoajille. Hankintapäätöksen mukana lähetetään oikaisuohje. Toistuvasta hankinnasta tehdään sopimus, mutta kertatilauksesta riittää tilausvahvistus.

POIKKEUKSET:

- Rakennusurakat, joissa hankintalain asettama raja on 150 000 euroa, toteutetaan kilpailutus Cludian Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 10 000 euroa. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suorahankinta.
- Sosiaali- ja terveystalot, joissa hankintalain asettama raja on 400 000 euroa, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 10 000 euroa. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suorahankinta. Huomaa SOTE-hankinnoissa substanssilainsäädäntö. Lähtökohtaisesti loppuasiakkaan huomioimisen on SOTE-hankinnoissa oltava pääsääntö.
- Muissa erityispalveluissa, joissa hankintalain asettama raja on 300 000 euroa, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 10 000 euroa. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suorahankinta.
- Käyttöoikeussopimuksissa, joissa hankintalain asettama raja on 500 000 euroa, toteutetaan kilpailutus Cludia Pienhankinnan kautta hankinnan ylittäessä 10 000 euroa. Muussa tapauksessa voidaan tehdä suorahankinta.
- Jos ostosta on jo kilpailutettu puitesopimus, ei puitesopimuksen alaista tilausta tarvitse erikseen kilpailuttaa eikä siitä tarvitse (hankintavaltuuksien rajoissa) tehdä hankintapäätöstä.

3 PIENHANKINTAPROSESSIN PÄÄPIIRTEET

Selvitä onko kunnassa jo olemassa yhteishankintasopimus tai sopimus, josta voit tilata tarvitsemasi tuotteen/palvelun vai tuleeko sinun ostaa se erikseen.

Selvitä minkä hintainen hankinta tulee kuntatasolla olemaan. Käytä laskennassa arvonlisäverottomia hintoja.

Ota selvää millaisia mahdollisia ratkaisuja markkinoilla on ja mitä niistä on tarjolla kunnan ja maakunnan alueella.

Alle 10 000 euroa: tee suorahankinta tai vertailu.

Yli 10 000 euroa: järjestä tarjouskilpailu

Varmista hankinnan oikea hintataso. Osta tuote / palvelu parhaaksi toteamaltasi toimittajalta.

Kirjoita hankinnan kuvaus ja suunnittele sisältö sekä kriteerit. Kirjaudu sisään Cludia -pienhankintajärjestelmään. Harkitse onko hankinta jaettava osiin vai onko se yksi kokonaisuus, jonka ostat yhdeltä toimijalta.

Käynnistä tarjouskilpailu Cludiassa. Vinkkaa tarjoajille, että he huomavat tarjouskilpailun.

Vertaile saadut tarjoukset ja ilmoita tarjoajille kuka voitti. Tee sopimus ja käytä yleisiä sopimusehtoja sopimuksen liitteenä. Tilaa tuote/palvelu voittajalta.

Päättä kunnan vastuuhenkilö, joka seuraa tuotteen/palvelun toimivuutta ja anna tarvittaessa sopimuskumppanille palautetta. Dokumentoi sopimusajan käyttökokemukset, poikkeamat, reklamaatiot jne.

Sähköisen tarjouskilpailun suunnittelun ja toteuttamisen eri vaiheet

1. Selvitä talous- ja hallintojohtajalta, onko kunta aiemmin hankkinut vastaavaa tuotetta/palvelua, kuinka tyytyväisiä edelliseen sopimukseen ja toimittajaan on oltu, mitkä hankinnan kustannukset ovat olleet koko elinkaaren ajalta jne.
2. Laske hankinnan kokonaisarvo huomioiden myös mahdolliset optiokaudet. Mikäli arvonlisäveroton hinta ylittää kansallisen kilpailutuskyynnyksen, käytä hankintaohjetta. Tarkista tuotteen/palvelun tarpeen laajuus kunnassa, sillä hankinnan arvo tulee laskea ja hankinta toteuttaa koko kunnan tarpeen, ei vain oman osastosi tarpeen mukaan. Sopimuskauden optimipituutena voidaan pitää noin 3 – 4 vuotta mikäli tarkka tarve ei ole tiedossa.
3. Selvitä millaisia vaihtoehtoja markkinoilla on tarpeen täyttämiseen, huomioi noin viisi toimittajaa.
4. Selvitä olisiko hankinnassa mahdollista hyväksyä osatarjouksia, jotta pienemmätkin yritykset voisivat tarjota.
5. Luo tarjouspyynnön sisältö.
 - Kuvaa kattavasti mitä olet hankkimassa. Toimittajat päättävät kuvauksen perusteella kiinnostuksensa tarjouspyyntöön.
 - Kirjaa auki hankinnan vaiheet, jotta toimittajat näkevät miten hankinta tulee etenemään.
 - Suunnittele tarjoajan kelpoisuusehdot ja miten ne todennetaan. Tarjoajille kannattaa asettaa kelpoisuusehtoja, jotka varmistavat tarjoajien kyvyn toteuttaa hankinta. Mikäli tarjoajilta odotetaan kelpoisuustodistuksia, kannattaa ne pyytää vain kilpailutuksen voittajaehdokkaalta.
 - Määrittele tuotteen / palvelun pakolliset vaatimukset. Huomioi että laatua voi varmistaa hyvin pitkälle määrittämällä tuotteelle / palvelulle pakollisia vaatimuksia.
 - Kuvaa tarjouksen vertailuperusteet. Vertailuperusteita suunniteltaessa tulee huomioida, mitä on asetettu pakollisiksi vaatimuksiksi. Mikäli pakolliset vaatimukset ovat kattavat, vertailuperusteeksi voi tulla pelkkä hinta, tai hinnan rinnalle voi määrittää muita laatuvaatimuksia.
 - Suunnittele hankinnan keskeiset ehdot (esim. toimitusehdot, sopimusaika).
 - Varaa haluamasi aika kysymysten esittämiselle ja ilmoita koska vastaat niihin.
6. Lähetä tarjouspyyntö tarvittaessa 3 – 5 toimittajalle kommentoitavaksi ennen kilpailutuksen julkaisemista.
7. Luo kilpailutus Cludia pienhankintajärjestelmään.
 - Hankinnasta julkaistaan ilmoitus myös kunnan verkkosivuilla, jotta mahdollisimman moni tarjoaja saa tiedon hankinnasta. Ilmoita kilpailutuksesta verkkosivujen päivittämisestä vastaavalle henkilölle.
8. Tarjousajan päätyttyä voittaja valitaan saatujen hyväksyttävien tarjousten perusteella ennalta määriteltyjen kriteerien perusteella. Tarjoukset käsitellään tarjouspyynnössä kuvaillulla tavalla.
 - Myöhästyneitä tarjouksia ei oteta huomioon.
 - Tarjouspyyntöä vastaamattomat tarjoukset hylätään.
 - Tarjoajia voidaan pyytää selventämään tai täydentämään tarjouksissa olevia tietoja ja asiakirjoja. Tämä tarkoittaa asiavirheiden tarkistamista tai puuttuvien liitteiden täydentämistä, sen sijaan hinnasta neuvottelu on kiellettyä.
9. Kilpailutetusta hankinnasta tehdään hankintapäätös, ja siihen liitetään oikaisuohje. Voittaneen tarjoajan kanssa tehdään tarvittaessa sopimus, jossa kannattaa viitata yleisiin sopimusehtoihin.
10. Tarjoukset ja muut hankinta-asiakirjat taltioidaan, tarjousten käsittelytiedot, hankintapäätös ja sopimus kirjataan. Hankintapäätöksen julkaistaan kuntalain mukaisesti.

Muuta tärkeää hankinnoissa huomioitavaa

Tulevista hankinnoista kannattaa tiedottaa kunnan nettisivuilla jo ennen kilpailutusta. Hankinnoissa, joissa on todennäköisesti tarvetta tarjoajien verkottumiseen, voidaan järjestää tarjoajille tarkoitettu infotilaisuus. Tarjoajat voivat tarjota ryhmittymänä tai toimia toistensa alihankkijoina.

Tarjouksen tekemiselle varataan kohtuullinen ja riittävä aika ottaen huomioon hankinnan kohteen laatu ja laajuus. Tarjoamiseen ja kysymysten esittämiseen varattava aika ovat kunnan päätettävissä. Aikatauluja määritettäessä on tärkeää muistaa, että sallimalla tarjoajille enemmän aikaa tutustua tarjouspyyntöön ja jättää tarjous saa laadukkaampia tarjouksia. Määrittele siis realistinen aika lisäkysymysten kysymiselle, niihin vastaamiselle (kaikille tarjoajille on annettava samat tiedot) ja tarjousten jättöajalle. Mikäli lautakunta haluaa kommentoida kriteerejä, tulee tämä tehdä ennen kilpailutuksen julkaisua.

Hankinnasta tehdään hankintapäätös, josta käy ilmi kuvaus hankintaprosessista, perustelut, hinta ja valittu toimittaja. Perusteluissa ilmoitetaan hylkäämisen perusteet, jos joku tarjoaja tai tarjous on hylätty sekä kuvataan tarjousten vertailu. Päätös lähetetään tiedoksi tarjouksen antaneille. Hankintapäätökseen liitetään oikaisuohje. Määräaika hankintaoikaisua koskevan vaatimuksen tekemiseen on tarjoajalla 14 päivää hankintapäätöksen tai muun hankintaa koskevan ratkaisun tiedoksisaannista. Sopimusta eikä tilausta ei suositella tehtäväksi ennen oikaisuajan päättymistä.

Hankintayksikkö (eli kunta) voi itse ottaa hankintapäätöksen tai ratkaisun oikaistavakseen 90 päivän kuluessa siitä, kun hankintaoikaisun kohteena oleva päätös tai ratkaisu on tehty. Hankintaoikaisu voidaan tehdä, vaikka sopimus olisi tehty.

Kansallisen kynnysarvon alittavasta hankinnasta tarjoajat eivät voi valittaa hankintalain perusteella markkinaoikeuteen, mutta myös KKV (Kilpailu- ja kuluttajavirasto) valvoo julkisten hankintojen lain mukaista toteutumista, erityisfokuksena heillä ovat suorahankinnat.

Julkisuus

Hankinta-asioissa on noudatettava säädöksiä yleisten asiakirjojen julkisuudesta. Hankintapäätöksen jälkeen asiakirjat ovat asianosaisjulkisia ja hankintasopimuksen allekirjoittamisen jälkeen yleisöjulkisia. Tarjoajia tulee muistuttaa hankintailmoituksessa tai tarjouspyynnössä, että salassa pidettävä aineisto on eriteltävä tarjouksiin. Hinta ei voi olla liikesalaisuus eivätkä liikesalaisuuksia ole yleisesti tunnetut tiedot. Tarkista Julkisuuslaista salassa pitämisen peruste mikäli asiakirjaa ei saa prosessin keskenollessa julkaista kunnan edun tai liikesalaisuuden vuoksi.

Sopimuksen seuranta

Sopimusten toteutumista tulee seurata aktiivisesti ja säännöllisesti. Sopimushinnat laskutusvaiheessa tulee tarkistaa, että ne täsmäävät sovittuun. Toimitettujen tavaroiden ja tuotettujen palvelujen tulee olla sellaisia, mitä on sovittu. Poikkeamatietoja tulee seurata, tilaajan on ilmoitettava toimittajalle toimituksessa ja/tai laskutuksessa havaituista puutteista ja virheistä sekä valvottava, että puutteet ja virheet korjataan asianmukaisesti. Sopimuksen seurannasta sekä asiakaspalautteen tärkeydestä on kerrottu lisää hankintaohjeessa.

5 HANKINTOJEN PERIAATTEET

Pienhankintoja ei säätele hankintalaki, mutta niitä säätelevät EU:n perustamissopimuksen mukaiset yleiset periaatteet. Hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Tasapuolisuus

Tarjouspyyntöä tai muita hankinta-asiakirjoja ei saa laatia siten, että hankinnan kohteen määrittely asettaa tarjoajat epätasa-arvoiseen asemaan. Tarjoajien ja tarjousten arvioinnissa tasapuolisuusvaatimus edellyttää, että asetetut vaatimukset koskevat samalla tavoin kaikkia tarjoajia. Toisiinsa rinnastettavia tapauksia ei saa kohdella eri tavoin eikä erilaisia tilanteita kohdella samalla tavoin, ellei tällainen kohtelu ole objektiivisesti perusteltua.

Syrjimättömyys

Ehdokkaita ja tarjoajia on kohdeltava julkisissa hankinnoissa samalla tavalla riippumatta sellaisista tekijöistä, jotka eivät liity hankinnan toteuttamiseen. Tällaisia tekijöitä ovat erityisesti ehdokkaiden tai tarjoajien kansallisuus taikka sijoittautuminen johonkin jäsenvaltioon tai alueelle. Syrjimätön kohtelu edellyttää siten myös, että eri paikkakunnilta olevia ehdokkaita tai tarjoajia kohdellaan samalla tavoin kuin esimerkiksi oman kunnan PK-yrityksiä. PK-yritysten huomiointi on kuitenkin sallittua esim. hyväksymällä osatarjoukset. Näin ylläpidetään markkinoilla kilpailua ja mahdollistetaan uusien yritysten ja liikeideoiden syntymistä.

Avoimuus

Avoimuus tarkoittaa pienhankinnoissa, että hankintaprosessi on toteutettu annettujen ohjeiden mukaisesti hankinnan arvo ja luonne huomioiden. Avoimuusperiaate edellyttää, että pienimpiä hankintoja lukuun ottamatta hankinnasta ilmoitetaan siten että tarjoajat saavat siitä tietää, tarjouskilpailun ratkaisemisesta tiedotetaan tarjouskilpailuun osallistuneille ja että hankintaa koskevat asiakirjat ovat lähtökohtaisesti julkisia. Avoimuusperiaatteesta johtuen tarjouspyyntö on saatettava avoimesti kaikkien halukkaiden saataville tai niille, jotka esimerkiksi rajoitetussa menettelyssä on valittu tarjousmenettelyyn.

Avoimuusperiaatteen toteuttamista rajoittavat eräät salassapitotarpeet, jotka on yksilöity viranomaisten toiminnan julkisuutta koskevassa lainsäädännössä.

Suhteellisuus

Suhteellisuusperiaate edellyttää, että hankintamenettelyn vaatimukset ovat oikeassa suhteessa tavoiteltavan päämäärän kanssa. Hankinnan vaatimukset ja toimintamallit suhteutetaan pienhankinnan arvoon ja luonteeseen. Esimerkiksi tarjoajien soveltuvuusehtojen asettamisessa on huomioitava hankinnan luonne ja arvo. Samaten tarjouspyynnön sisältöön tai tarjousmenettelyn ehtoihin liittyvien vaatimusten tulee olla oikeassa suhteessa hankinnan laatuun nähden. Suhteellisuusperiaatteen on katsottu oikeuskäytännössä merkitsevän myös kohtuullisuuden vaatimusten huomioon ottamista. Esim. hankintayksikkö ei saa asettaa liian korkeita liikevaihtovaatimuksia tarjouskilpailuun osallistujille.

6 CLOUDIA PIENHANKINTAJÄRJESTELMÄ

Cloudia pienhankintajärjestelmää käytetään hankinnoissa seuraavasti:

1. Pyydä käyttäjätunnus ja salasana Cloudia Pienhankintapalvelun pääkäyttäjältä.
2. Mene sisään osoitteessa <https://kilpailutus.cloudia.fi/>
3. Cloudia pienhankintaportaalin oikeasta ylälaudassa on tukiportaali, josta löydät ohjeistusta Cloudia pienhankintaportaalin käyttöön sekä kirjallisesti että videon muodossa.
4. Kun olet tutustunut ohjeisiin ja valmiina aloittamaan tarjouspyynnön suunnittelun, valitse kohta Kilpailutusjärjestelmä.
5. Tutustu mallipohjiin: etsi löytyykö nyt hankittavaa tuotetta tai palvelua lähellä olevaa tarjouspyyntöä ja tutustu siihen. Selaa myös muita mallipohjia niin voit saada ajatuksia mm. laadun määrittämiseksi tarjouspyyntöön. Samoin jos löydät samankaltaisen jo tehdyn tai keskeneräisen hankinnan, voit ottaa sen pohjaksi omaan hankintaasi.
6. Vie hankinta läpi Clodian tukiportaalissa olevien neuvojen sekä syöttökenttien info-ohjeita noudattaen.

7 DOKUMENTIT, LINKIT JA LISÄTIEDOT

HANKINTOIHIN LIITTYVÄT KUNNAN OMAT DOKUMENTIT

Sodankylä

Sodankylän kunnan hankintastrategia 2018

Sodankylän kunnan hankintaohjeet 2018

Sodankylän kunnan hallintosääntö 2017

Talousarvion täytäntöönpano-ohje 2018

YLEISET LINKIT JA DOKUMENTIT

Hankintalaki

- Hankintalaki löytyy netistä <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161397>

Hankinnan arvon laskeminen

- Hankintalaki, 4 luku, Kynnysarvot ja hankinnan ennakoidun arvon laskeminen

Yleiset sopimusehdot

- JYSE 2014, tavarat ja palvelut
- JIT 2015, ICT -hankinnat
- YSE 1998, rakennusurakkasopimukset
- KSE 2013, konsulttisopimukset
- KE 2008, kone- ja kuljetuspalvelut

SANASTO PIENHANKINNOISSA

Hankinnan tarkoituksenmukaisuus

Mieti mitä haluat hankinnan lopputulokseksi. Ts. millainen tavara tai palvelu vastaa käyttäjän tarvetta ja miten tähän tarpeeseen saadaan vastattua kustannustehokkaimmalla tavalla.

Suorahankinta

Suorahankinta tehdään suoraan yhdeltä toimittajalta ilman kilpailutusta. Hintavertailua voidaan tarvittaessa tehdä esimerkiksi selvittämällä hintatasoa puhelimitse tai perustuen lehti-ilmoituksiin tai verkkokauppojen päivähintoihin.

Hintatiedustelu

Hintatiedustelun teossa voidaan hyödyntää Cludia pienhankintajärjestelmää tai se voidaan toteuttaa esim. kysymällä hintoja sähköpostitse.

Tarjouskilpailu

Tarjouskilpailussa hankinnan sisältö määritellään tarjouspyyntöön ja toimittajat tarjoavat tarjouspyynnön mukaisesti. Tarjouspyyntö laaditaan mahdollisimman selkeästi ja riittävän yksityiskohtaisesti.

Yhteishankintasopimus

Kunta voi olla mukana KL-Kuntahankintojen, sairaanhoitopiirin tai muussa yhteishankintasopimuksessa, jossa on kilpailutettu valmiiksi tietyt tavarat tai palvelut. Näin ollen kunnan ei tarvitse itse kilpailuttaa näitä, vaan voi tilata suoraan ko. tavaroita ja palveluja tarpeensa mukaisesti.

Puitejärjestelyssä

Puitejärjestely on sopimuskokonaisuus, joka tehdään yhden tai useamman toimittajan sekä hankintayksikön välille. Järjestelyn tarkoituksena on vahvistaa tietyn ajan kuluessa tehtävien hankintasopimusten ehdot.

Markkinaoikeus

Hankintalain mukaisista hankinnoista (ei pienhankinnoista) voi valittaa markkinaoikeuteen. Asian voi saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi se, jota asia koskee sekä tietyissä tapauksissa eräät viranomaiset. Valittajana voi olla lähinnä alalla toimiva yrittäjä, joka on osallistunut tarjouskilpailuun tai jonka osallistuminen tarjouskilpailuun on estynyt hankintayksiköstä johtuvasta syystä. Kunnan asukkailla tai kunnallisilla luottamushenkilöillä ei ole hankinta-asiassa oikeutta tehdä valitusta markkinaoikeudelle, elleivät he ole asianosaisia.

KKV

KKV valvoo julkisia hankintoja koskevan lainsäädännön noudattamista. Valvonnan tarkoituksena on varmistaa yleisen edun sekä veronmaksajien ja julkisten varojen käytön tehokkuuden kannalta keskeisten periaatteiden, kuten julkisten hankintojen menettelyjen avoimuuden ja syrjimättömyyden sekä tehokkaasti kilpailutettujen hankintamenettelyjen, toteuttaminen. Jokainen, joka katsoo hankintayksikön menetelleen hankintalainsäädännön vastaisesti, voi tehdä toimenpidepyynnön KKV:lle.

ASIAKIRJOJEN KOKONAISUUS

Hankintastrategia

Hankintastrategia määrittää hankintatoimen suunnan pitkällä aikavälillä. Siinä asetetaan tavoitteet kunnan hankintatoiminnalle. Hankintastrategialla tavoitellaan suunnitelmallista, koordinoitua ja laadukasta hankintatoimintaa, edesautetaan laadukkaiden kuntapalvelujen järjestämistä, luodaan toimintaedellytyksiä elinkeinoelämälle ja edistetään valitujen painopisteiden kuten kestävän kehityksen mukaista hankintatoimintaa. Hankintastrategia sekä hankintaohjeet toteuttavat osaltaan kuntastrategian ja elinkeinopoliittisen ohjelman linjauksia.

Hankintaohje

Hankintaohje on ohje niiden hankintojen toteuttamiseen, joita hankintalaki eli laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista, 1397/2016, säätelee. Hankintaohje käsittelee kansallisen ja EU-kynnysarvojen suuruisten kilpailutusten toteuttamista (kansalliset kynnysarvot kts. kohta 1).

Hankintaohjeessa kuvataan julkisen hankinnan eri vaiheet ja niiden toteuttaminen. Dokumentti sisältää ohjeistusta hankintaprosessin läpivientiin, eri hankintamenettelyihin ja niiden valintaan, tarjouspyynnön suunnitteluun kuten pakollisten vaatimusten ja laadun määrittämiseen, hankinnoista ilmoittamiseen ja tarjousten pyytämiseen, hankintapäätökseen sekä sopimuksen tekoon ja sopimusaikaiseen yhteistyöhön.

Pienhankintaohje

Pienhankintaohje on ohje niiden hankintojen käytännön toteuttamiseen, joita hankintalaki ei säätele, eli sitä sovelletaan pääosin alle 60 000 euron hankinnoissa. Pienhankinnoissa kunnat voivat täten luoda itse parhaimmat tavat hankkia avoimuuden ja syrjimättömyyden rajoissa. Ohjeessa kuvataan, mitä tulee ottaa huomioon pienhankintoja suunniteltaessa ja miten erikokoiset pienhankinnat toteutetaan.

Tarjouspyyntömallit

Eri hankinnoille tulee asettaa juuri ko. hankinnalle tyypillisiä pakollisia vaatimuksia sekä laatukriteereitä. Näiden oppimiseen parhain tapa ovat tarjouspyyntömallit, sillä niissä vaatimukset ja laatukriteerit on kuvattu riittäväällä tarkkuustasolla kilpailuttamisen toteuttamiseksi. Cloudia pienhankintajärjestelmään lisätään tarjouspyyntömalleja.